

land, var af den Art Forhandlinger, som vi sikkert aldrig blev fri for, saadanne Forhandlinger vilde ogsaa blive ført i Fremtiden. Hvis det er Venstres Opfattelse, maa vi ud til Vælgerne" o. s. v., o. s. v. Men hvad sagde jeg? Det kunde det ærede Medlem have vidst; havde han ikke hørt rigtig efter, kunde han jo have faaet det at vide. Jeg sagde netop det modsatte. Jeg sagde, at Fremtiden maatte passe sig selv i saa Henseende. Jeg sagde: „Nu har jeg mine stærke Tvivl om, at man i Fremtiden vil kunne indrette sig saaledes, at der ikke bliver ført hemmelige Samtaler, enten det nu er om Forsvarsforhold, Handelsforhold eller hvad ellers. Jeg har mine stærke Tvivl om, at Diplomatiets eller Landenes Regeringer i det hele taget i Fremtiden vil kunne indrette sig paa, at der ikke maa føres hemmelige Samtaler. Men jeg skal ikke disputere med nogen om den Ting, jeg vil lade Fremtiden passe sig selv i saa Henseende. Men eet vil jeg sige, og det er, at i de Aar, her er Tale om, altsaa for 13—14 Aar siden, kunde saadanne Samtaler ikke føres for aabne Døre“. Ærede Medlemmer kan ganske vist her staa og tale om, at det skulde man have sagt, og det skulde man have gjort, og saadan skulde man have optraadt. Ja vist, men hvis de Herrer havde staaet i min Stilling den Gang, havde de ikke gjort det, hvis de ellers havde holdt af deres Land. Imidlertid, jeg er standset ved det ærede Medlems Udtalelser, fordi jeg ikke vil have, at det ogsaa skal gaa som et Sagn ude paa Møder, at J. C. Christensen har staaet paa Rigsdagen og sagt, at saadan skal det ogsaa gaa i Fremtiden. Det har jeg ikke sagt; dette har jeg nu paavist for det ærede Medlem; fastholder han det alligevel, saa handler han ikke, som en brav Mand maa handle.

Jeg har mere endnu, men det er en anden Side af Sagen, jeg vil drage frem. Altsaa: hele denne Belysning, som de Herrer har stillet denne Sag i, har de ment, at Sagen skulde staa i i Maanedavis, indtil Genforeningen med Sønderjylland kom. I Maanedavis skulde Sagen staa i denne Belysning og passere mellem Partierne, hvert Parti for sig, uden at der offentlig maatte diskuteres derom. Det er de Herrer Politik, det ligger klart for Dagen. Forsvarsministeren har sagt med rene og klare Ord — det staar i Rigsdagstidende — at det er denne Politik, der er ført. Jeg ved ikke, om den højtærede Minister er sig Rækkevidden af sine egne Ord bevidst. Han siger jo, at jeg ikke er mig Rækkevidden bevidst af mine Ord, naar jeg siger, at Instruksen ikke er andet end en Afvisning af en Mili-

tærkonvention: saa, siger han til mig, forstaar det ærede Medlem ikke Rækkevidden af sine egne Ord. Jeg er ikke sikker paa, at den højtærede Minister har været sig Rækkevidden af sine egne Ord rigtig bevidst, da han afslørede hele denne smukke Politik. Men nu har han afsløret den, og nu ved vi, hvad den bestaar i. I hele denne Sag har man ønsket denne Belysning gaaende mellem Partierne, indtil Genforeningen fandt Sted, og det skal være Ministeriets Bidrag til Samlingspolitikken her i Landet.

Men hvorfor har man gjort det? Jo, siger han, det kommer af, at det ærede Medlem, som har ført disse Forhandlinger, stod i Spidsen for eet Parti, og der var et andet Parti, som med nogen Forventning saa hen til ham. Det var altsaa for at faa lidt Splid saaet ind i Venstre, som det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) sagde. Det var ogsaa en smuk Hensigt. Men de Herrer har ikke tænkt sig, hvad Resultatet vilde blive; det har de ikke rigtig fattet, for sæt, det var lykkedes at faa mig slaet ned, havde de saa været synderlig bedrefarne end nu? Paa ingen mulig Maade! Det vilde ikke have hjulpet dem det mindste, om de havde faaet mig slaet ned, eller jeg gik frivillig ud af Rigsdagen. De Herrer vilde ikke være bedre stillede end nu; thi denne Sag har samtidig med, at den kom frem, kastet et skærende Lys over hele de Herers Stilling til vort Lands Neutralitet og Forsvarsstandpunkt og hele vor Politik udadtil; og det vil jeg gøre nogle Bemærkninger om. Det kommer de Herrer ikke fra; hele den Stilling kan de ikke tale sig fra, ikke argumentere sig fra eller komme bort fra ved at fremdrage saadanne Sager, som de tror kan virke Partierne imellem.

Da det radikale Parti opstod og virkede sammen med det socialdemokratiske Parti og tog fat paa denne stærke antimilitaristiske Politik, gjorde man det ud fra nogle Betragtninger, som i det væsentlige gik ud paa følgende: Man sagde, at en europæisk Krig var umulig i det 20de Aarhundrede. Jeg ved nok, at Forsvarsministeren har høvdet, at han har dog ikke sagt, at det var rent umuligt, det kunde dog tænkes, at der kunde komme Krig, men der var ikke megen Sandsynlighed for det. Men det var i alt Fald en af de Grundsætninger, man byggede paa, at en europæisk Krig var umulig i det 20de Aarhundrede; det var den, fordi Krigsmaskinernes Fuldkommenhed umuliggjorde en Krig; og det var den, fordi de økonomiske Interesser mellem Stormagterne var saa indfildrede, at Kapitalen var inter-